

1. Évfolyam 3.Szám
2000.12.22.

Lapunk

1947. április 15.

A Fiatalok Egymásért Egyesület rendszertelenül megjelenő magazinja

Lapunk tartalmából:

Karácsonyi hagyományok, Madáretetés, Programok,
Játék, Egyesületi hírek

Békés Karácsonyt és eredményekben
gazdag Új Évet kíván mindenkinek a
Fiatalok Egymásért Egyesület

Egyesületi hírek

Fiatalok Egymásért Egyesület

A Dél-dunántúli Regionális Ifjúsági Iroda az ISM-el közösen meghirdetett "Ifjúsági közösségfejlesztő tevékenységek támogatása" elnevezésű pályázatára egyesületünk "Helyi közösségi lap megjelentetése" címmel pályázatot nyújtott be, és ennek eredményeképpen 100.000, Ft-ot nyert ezen kiadvány létrehozására.

Ugyanezen pályázati kiírók által meghirdetett

"Ifjúsági célú programok, rendezvények támogatása" című pályázatra "Fiatalok Egymásért Egyesület közösségi házának felújítása" néven erre is beadtuk pályázatunkat, melyet sajnos forráshiányra hivatkozva elutasítottak. A továbbiakban is megpróbálunk minden lehetőséget megragadni arra, hogy sikerüljön létrehoznunk illetve kialakítanunk "menedékházunkat"

FEE

Györkönyi Hagyományőrző Egyesület

Kedves Györkönyiek!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik 1999. évi adójuk 1 %-val a Györkönyi Hagyományőrző Egyesület munkáját támogatták.

1995. decemberében alakítottuk meg a Györkönyi Hagyományőrző Egyesületet. Ennek már 5 éve. Szeretnénk e jubileumi évet emlékezetesebbé tenni, ezért mindenkit szeretettelvárunk 2001. január 20-án 16 órai

kezdettel a művelődési házban tartandó ünnepségünkre.

Kedves Györkönyi Hagyományőrző Egyesület tagjai!

2001. január 20-án este 19 órai kezdettel ünnepi összejövetelt tartunk a művelődési házban. Várjuk és hívjuk egyesületünk tagjait. Jelentkezni a Teleházban lehet december 31-ig. Mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új évet kíván a

Györkönyi Hagyományőrző Egyesület vezetőse

Programok

2000.12.25.

Karácsonyi szellemi vetélkedő 18.00 órai kezdettel (Jakupcsek-féle műsor) A nyertesek akár 5120 forinttal is távozhatnak...

Vagy maradhatnak a 20.00 órakor kezdődő vacsorán. (A vacsorán való részvételt 23-ig kell jelezni Bock Beánál) A vacsora FEE tagoknak ingyenes (már ezért is érdemes belépni az egyesületbe). "Jó pénzért" persze mindenki részt vehet a vacsin.

2000.12.25. 22.00

Fergeteges Mikulás Party
George Michael Last
Christmas számának
jegyében.

Minden itt említett program a művelődési házban kerül megrendezésre.

Programok

2000.12.29.

Ping-pong verseny. 8.00 órakor

lány mezőny indul. Az első helyezett

nagyon mutatós kupát kapnak

12.25-ig lehet Bock Beánál.

2000.12.31.

Szilveszteri mulatság a 60-70-e évek jegyében.

2001.01.20.

16.00 Hagyományörző Egyesület jubileumi műsora

19.00 Vacsora a Hagyományörző Egyesület tagjainak

Karácsonyi ünnepkör

A karácsonyi ünnepkör a rövidebb nappalok és a hosszabb éjszakák megjelenésével kezdődik. Az adventi időszak Andrástól (nov. 30.) háromkirályjárástól (jan. 06.) tart.

Advent

Az advent karácsony előtt négy héttel kezdődik. Az adventi időszak minden reggelén az idős asszonyok és az iskolások templomba jártak. Az első vasárnapon, délelőtt minden evangélikus falubeli elment az istentiszteletra. Délután az ifjúsági istentiszteletet tartották.

Mikulás

Ez az ünnep semmit nem változott az évek során. A gyerekek kipucolták a cipőiket, és kitétték az ablakpárkányra, így várták a Mikulást. Némely családnál nemcsak „suttyomban”, hanem személyesen is megjelent. Egy beöltözött rokon vagy szomszéd adta át a gyerekeknek az ajándékokat. A jó gyerekeket szeretgette, a rosszakat virgáccsal „büntette”. Akadtak félős gyerekek is, ők az ágy alá bújtak. Az ajándékok nagyon egyszerűek voltak: dió, alma, néha csoki.

Luca-nap

12 nappal karácsony előtt van a Luca-nap. Innentől számítva karácsonyig minden nap figyelték az időjárást, ugyanis azt tartották, hogy a napok a következő év hónapjainak felelnek meg, és amilyen ezeknek a napoknak az időjárása, olyan lesz az újév is. Pl. Ha az első nap jég esett, akkor hideget jósoltak januárra.

Karácsony

Az istentisztelet előtt a szülők a fa alá rejtették az ajándékokat úgy, hogy azokat a gyerekek ne lássák meg. A fát becsomagolt csokoládék és szalmából készített karikák díszítették. A Szentestén a család minden tagja elment a

templomba. Amikor hazaértek, jött a Jézuska, egy fehérbe öltözött rokon vagy szomszéd dióval és virgáccsal. Sok gyerek -akárcsak a Mikulástól- a Jézuskától is félt. Ők megint az ágy alatt végezték. A bátor gyerekek azonban beszélgettek vele, kérdezték, hogy mi van a zsákban, s választak is a kérdésekre. Az ajándékok közé tartoztak a gyümölcsök, termések, saját készítésű játékok, ruhadarabok is.

A házról-házra járó betlehemezés is szokás volt a régi időkben, de erre a játékra sajnos ma már senki sem emlékszik.

Szilveszter, újév

A bál már délután elkezdődött a kocsmában, és másnap reggelig tartott. A lányok még időben hazamentek, a fiatalemberek azonban mint mindig - a Pincehegyre. A zenekar is velük ment, énekeltek, szórakoztak 6 óráig. Ezután házról-házra végigköszöntötték a falut. Először persze végigjárták a „lányos” házakat, a többi csak azután következett. A háziasszonyok süteménnyel és pálinkával kínálták őket.

Január elsején nem szabadott tyúkot főzni, mert az elkaparja a szerencsét, de a disznó előtűrja. Elterjedt étel volt még ezen a napon a főtt sárgarépa is.

Háromkirályjárást

Ezen a napon ér véget a karácsonyi ünnepkör. Szép szokás volt, hogy a gyerekek házról-házra járva előadták kis műsorukat.

K Ö R N Y E Z E T Ü N K

Téli madáretetés

Az énekesmadarak téli etetését általában december elején célszerű elkezdni. Az etetés elkezdését nem naptári idő szerint kell elkezdni, hanem a fagyok beálltával. Ha már elkezdtek, akkor nagyon fontos, hogy a tél végéig folyamatosan etessünk. Ennek oka, hogy a madáretetőre nem csak a közeli madarak szoknak oda, hanem a távolabbi területekről is, ami "természetidegen" dolog, mivel ez a madárlétszám meghaladja a természetes ellátó képességet. Ha egy hideg időben abbahagyjuk az etetést, akkor a terület nem tudja természetes táplálékkal ellátni a madarakat és azok nagy része elpusztulhat.

Milyen madarak látogatására számíthatunk? Elsősorban széncinege, kékcinege, barátcinege, feketerigó, tengelic, fenyő pinty, erdei pinty, meggyvágó látogat az etetőkre.

Mit is adjunk a madaraknak? A cinkék legjobban a napraforgómagot szeretik. Ha kevés a napraforgónk, csináljunk

madárkalácsot! Olvasszunk fel faggyút vagy zsírt, rakjunk bele napraforgót, dióbelet, diótörmeléket (amit diópucoláskor úgymint kidobnánk), mogorót, tökmagot. Öntsük bele egy cserépbe vagy konzervdobozba. Ha kihűl, megszilárdul és felakaszthatjuk a fára. Erre a verebek sem szállnak (nem szállnak függő, mozgó dolgokra). Lógathatunk ki faggyút nyersen (marha, sertés) vagy töpörtyűt.

Soha ne adjunk a madaraknak kenyeret (bélhuratot okoz és elpusztulnak), valamint sózott szalonnát, szalonnabőrökét.

A rigóknak (fenyőrigó, feketerigó) főtt krumplit, sárgarépát, almát tehetünk ki.

A felsorolt madarak közül csak a cinkék táplálkoznak a fán, a levegőben. A többi a földről eszik.

Ha esetleg az etető körül megjelenik a karvaly, őt se bántsuk! Csak táplálékot keres ő is. Abszolút verébmentes madáretetőt még nem találtak ki. Ellenük legkönnyebben függő táplálékok etetésével védekezhetünk.

R. G.

Csalán

A következő gyógynövény amit szeretnénk bemutatni a mindenki által jól ismert csalán, de ami már kevésbé ismert, az a növény hatása az emberi szervezetre. Sokféle gyógyhatású, és számos rigolyára alkalmazható gyógynövény.

A csalánfélék családjába tartozó, az ország egész területén előforduló, sokszor erdők aljnövényzeteként is nagy tömegekben élő, kétlaki, évelő növény. Minden szerve fullánkyszőrökkel borított, ha testhez ér, égető, viszkető fájdalmat okoz.

A csalánnak a leveleit és a gyökérzetét kell gyűjteni. A levelekhez szár rész nem kerülhet, legfeljebb csak a csúcslevelekkel leszakadó mintegy 5 cm-es rész gyűjthető hozzá.

A csalánleveleket tisztára feltakarított helyre kell kiteríteni, száradás közben gyakran átforgatni, s majd homoktól és minden más idegen anyagtól megtisztítva kell bezsákolni.

A drog glikozidákat, cseranyagot, egy gyantászerű anyagot (csalánméreg), hangyasavat, ecetsavat, hisztamint, B- és C-

vitamint, viaszt, cukrot, klorofillt (növényi zöld), szerves savakat, sárga színanyagot, glükokinint (vércukorszintet csökkentő anyag), ásványi sókat stb. tartalmaz.

A csalánlevél teaát reuma, köszvény, cukorbetegség, vizekór, csalánkiütés, hólyaghurut, magas vérnyomás, gyomor- és bélhurut, bőrképződések, vesehomok ellen, valamint vértisztítóként, vizelethajtónak, általános erősítőnek, gyomor- és bélvérzés, köhögés csillapítására stb. isszák.

Külsőleg aranyeres bántalmak ellen ülőfürdőként, bőrképződésekre borogatóként, hajhullás és korpaképződés, valamint hajszírosodás ellen mosóvízként, torokgyulladás ellen gargarizmaként használhatják. Hajvizet is készítenek belőle.

A fiatal csalánlevélből főzeléket készítenek, valamint fiatal állatokkal, malacokkal, baromfiakkal stb. is etetik, mivel vitaminokat és a szervezet számára szükséges sókat stb. tartalmaz. Reumás bántalmak gyógyítására a fájdalmas végtagokat friss csalánhajtásokkal megcsapkodják.

Találós kérdések gyerekeknek

Fehér tollú kiscsibe, kerek tál a tó színe, megsütötte Holdanyó, majd megeszi Napapó.	Üvegfalon sosem lengő Fenyők, zuzmók:meseerdő. Ezüst erdő, kristálylombok, Napsütésben gyönggyé omlók.	Testvére a harmatnak, S hideg idő társa, mert az ember őt csakis Télidőben látja.
--	---	--

A megfejtések a lap alján megtalálhatók

Weöres Sándor: Suttog a fenyves

Suttog a fenyves, zöld erdő,
Télapó is már eljő.

Végire jár az esztendő,
Cseng a fürge száncsengő.

Tél szele hóval, faggal jó,
Elkel most a nagykendő.

Libben a tarka nagykendő,
Húzza-rázza hús szellő.

Suttog a fenyves, zöld erdő,
Rászítál a hófelhő.

Csendül a fürge száncsengő,
véget ért az esztendő.

A találós kérdések megfejtései: hó, jégvirág,
zúzmara

Következő számunk tartalmából:

-györkönyi egyesületek
-2001. évi tervek

Bármilyen hozzászólásnak, véleménynek,
ötletnek örülünk, és szívesen várjuk.

A Szerkesztőség

Szerkesztő: Cica

Rovatvezetők: Drasek, Helga, Iván,
Nagykombi.

Terjesztett példányszám: 450

Kiadja és terjeszti: Fiatalok Egymásért
Egyesület.

Levelezési cím: 7045 Györköny Fő u.

Telefon: 06-20-3 71 72 73

E-mail: fee@freemail.hu